

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้ศึกษาได้ ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารงาน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
4. องค์การบริหารส่วนตำบล
5. บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ ปทานุกรมสังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน. 2532 : 246) บัญญัติว่า

- 1.1 ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะ ไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ ยืนยัน ได้เสมอไปก็ตาม
- 1.2 ทศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
- 1.3 คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือได้เรียนรู้และเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็น ปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2534 :78) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทาง วาจาของเจตคติการที่บุคคลกล่าวว่าเขามีความเชื่อ หรือความรู้สึกอย่างไรเป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นไปได้

จำรอง เงินดี (2534 : 2) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้น เข้าตัวอาจจะตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้

เบสท์ (Best. 1977 : 169) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือ การแสดงออกในด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่น่าจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามทีคิดไว้

เว็บบสเตอร์ (Webster. 1983 : 203) ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นคือความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความแน่นอน หรือความรู้อันแท้จริง แต่จะต้องอยู่ในจิตใจ ความเห็นและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่น่าจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามทีคิดไว้

กู๊ด (Good. 1977 : 339) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นคือ การแสดงในด้านความเชื่อความรู้สึกของแต่ละบุคคลไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือชั่งน้ำหนักความถูกต้องหรือไม่

ไอส์แซก (Isaak. 1981 : 203) ให้ความหมายว่าความคิดเห็นคือ การแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบ ที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทั่ว ๆ ไปซึ่งปกติแล้วความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เจตคติจะเป็นเรื่องทั่วไปซึ่งมีความหมายกว้างกว่า

จากการให้ความหมายของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ให้ไว้ กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นคือ การแสดงออกถึงความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และภาพแวดล้อมต่างๆ ของบุคคลนั้นโดยไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัว

2. ประเภทความคิดเห็น

ประเภทความคิดเห็นได้มีนักวิชาการ ได้แบ่งไว้ดังนี้

แรมเมอร์ (Remmer. 1954 : 6-7) มีความคิดเห็น 2 ประการ คือ

2.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด - เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุดได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2.2 ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ขอบยอมรับเห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย จากความเห็นของนักวิชาการ สรุปได้ว่า ประเภทความคิดเห็นสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ ความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ และความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นซึ่งได้มีนักวิชาการเสนอ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ คือ

3.1 ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น

3.2 กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่ผู้ใด หรือกระทำที่ค้ำึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านี้ด้วย

3.3 กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะต่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชาที่จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น ดังนี้

3.3.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and physiological factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาเจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจาก

การใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

3.3.2 ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct personal experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบเนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น หอมชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มคั้นที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ

3.3.3 อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

3.3.4 เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็นและเจตคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

3.3.5 สื่อมวลชน (Mass media) เป็นสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับสื่อเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลที่มีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชนกลุ่มที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว

4. การวัดความคิดเห็น

เบสท์ (Best, 1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็น โดยทั่ว ๆ ไปว่าจะต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้า และมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่ตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามและผู้ถูกวัดจะเลือกตอบ ความ

คิดเห็นของคนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้นใช้วัดแบบลิเคิร์ท โดยเริ่มด้วยการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความจะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนการใช้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่าเป็นไปในแนวทางเดียวกัน (เชิงนิยมหรือไม่นิยม) เป็นข้อความเชิงบวก (Positive) หรือข้อความเชิงลบ (Negative)

สรุปว่า การวัดความคิดเห็นที่นิยมใช้เพื่อการวิจัย ได้แก่ การสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้สามารถทราบได้ว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร ส่วนวิธีการวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปอาจใช้รูปแบบการสนทนา ผู้ทำการวัดจะต้องไม่แสดงออกว่ากำลังจับที่ความคิดเห็นของผู้นำการวัดมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ถูกวัดเกิดความรู้สึกที่กำลังถูกจับผิด ควรใช้วิธีอัดเทปเป็นเครื่องมือช่วย ส่วนวิธีการศึกษาจากข้อเขียน หรือสมุดบันทึกประจำวัด ผู้ทำการวัดต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกวัดก่อน เพราะบางครั้งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารงานเป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น จึงมีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการบริหาร (Administration)

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 13-14) อธิบายว่า การบริหารเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ นำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนการของการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

พยอม วงศ์สารศรี (2528 : 4-5) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ กระบวนการที่ผู้จัดการให้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์การ การตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิก

ปธาน สุวรรณมงคล (2535 : 8) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในอันที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ การบริหารเป็นศิลปะของการทำงานให้เสร็จโดย

อาศัยผู้อื่นเป็นผู้ทำการบริหารเป็นงานของนักบริหารที่มีอยู่ทุกระดับ ทุกองค์การที่จะต้องทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ การบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจุดหมาย (Goal) ทรัพยากรที่มีจำกัด (Limited resources) และคน (Man)

ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 11 -12) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือการทำงานต่าง ๆ เสร็จลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำ โดยมีทรัพยากรด้านบุคคลเข้าร่วมทำงานในองค์การซึ่งเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านเครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุคิบ เงินทุนและข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่าง ๆ

จากความหมายการบริหารของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการบริหารเป็นการดำเนินการเพื่อให้งานหรือสิ่งที่จะต้องกระทำบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ซึ่งมีกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ และเป็นหน้าที่สำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานซึ่งจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารเพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่า ประหยัดต้นทุนเวลาเสียค่าใช้จ่ายน้อย

จึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารงาน เป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ตลอดทั้งการอาศัยความร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย

2. กระบวนการบริหาร (Process of administration)

เป็นหน้าที่ของนักบริหาร (Ececutive Function) ดังนี้

สถาบันดำรงราชานุภาพ และกรมการปกครอง (2539 : 5) ได้กล่าวถึงแนวคิดกระบวนการบริหารของลูเธอร์ กูลิค และลินดอล เออร์วิค ว่า กระบวนการบริหารประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ หรือที่เรียกว่า “POSDCORB Model” ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

2.1 Planning หมายถึง การวางแผน โดยคำนึงถึงนโยบาย (Policy)

เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นมีความหมายสอดคล้องกันในการดำเนินงาน การวางแผนเพื่อกำหนดทิศทางองคการในอนาคตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การวางแผนเกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว การพัฒนายุทธวิธีและแนวทางการกระทำ การจัดทำนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่าง ๆ สำหรับ การปฏิบัติ การวางแผนเป็นความพยายามในการบูรณาการทรัพยากรบริหาร (คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี) ที่องคการมีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของ

องค์การ และเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะเปลี่ยนแปลงในอนาคตซึ่งใช้แผนเป็นแนวทางใช้ความรู้ทางวิชาการและวิชาญาณวินิจัยเหตุการณ์ในอนาคต แล้วกำหนดวิธีการ โดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

2.2 Organizing หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การ รวมถึง การปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ (Management) การจัดแบ่งส่วนงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานโดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพหรือจัดตามลักษณะเฉพาะอย่าง (Specialization) และ ยังพิจารณาในแง่การควบคุม (Control) และหรือหน่วยงาน (Organization) เช่น หน่วยงาน ปลัด (Line) หน่วยงานที่ปรึกษาหรือหน่วยงานแนะนำ (Staff) และหน่วยงานช่วยเหลือ หน่วยงานอนุกร (Auxiliary) นอกจากนี้ยังต้องศึกษาถึงการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคขัดข้อง และปรับปรุงองค์การบริหารได้ดีขึ้นด้วย

2.3 Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้ สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้ หรือหมายถึง การจัดเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคล (Personnel administration) เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม รวมถึงการเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงาน นอกจากนี้การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการวางแผน นโยบาย การวางแผน โครงการ ระเบียบและวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การเพื่อให้ได้มาและ ได้ประโยชน์ การบำรุงรักษา รวมถึงการสรรหา การรับคนเข้าทำงาน และการพ้นจากหน้าที่

2.4 Directing หมายถึง การศึกษาการอำนวยความสะดวก การควบคุมงาน และการ นิเทศงาน การใช้ศิลปะการบริหาร เช่น ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ การจูงใจ การวินิจัยสั่งการ

2.5 Coordination หมายถึง ความร่วมมือประสานงานเพื่อให้ดำเนินงาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการในการประสานงานที่ดีขึ้นเพื่อช่วย แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องกระทำในทุกระดับของงาน การบริหาร ประสานงานยังรวมถึงการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้น ทำให้ การงานมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.6 Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร การรายงานโดยทั่วไป หมายถึงวิธีการให้ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อสอบถาม ซึ่งรายงานจะต้องอยู่บนพื้นฐานที่เป็นจริง

2.7 Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและ กรรมวิธีในการบริหารงานด้านงบประมาณและการเงิน วิธีการใช้งบประมาณและแผนงานเป็น

2.7 Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารงานด้านงบประมาณและการเงิน วิธีการใช้งบประมาณและแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานสำหรับวิธีบริหารงบประมาณมักมีวงจรงบประมาณ (Budget cycle) ประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ การพิจารณาให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ การดำเนินการ การตรวจสอบ

อาจสรุปได้ว่า การบริหารเป็นหน้าที่ของหัวหน้าทุกคน การดำเนินกิจกรรมจะต้องมีการวางแผน กำหนดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวกหรือการบังคับบัญชา การประสานงาน การควบคุมหรือการติดตามตรวจสอบรวมถึงการรายงาน ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์รวมถึงการรายงานให้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้สภาพแวดล้อมที่ผันแปรตลอดเวลา การบริหารงานเป็นงานของหัวหน้าทุกคนในระดับต่าง ๆ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานย่อมมีความสามารถ มีการสนใจเรียนรู้และพัฒนา สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2537 : 17) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่าด้วยรูปแบบการบริหาร ที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น ยังอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศมิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตย

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2525 : 14) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่มีผลสืบเนื่องจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และจะเกิดการทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ลิจิต ชีรเวทิน (2540 : 386) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า เป็นการปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระ และได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยงานปกครองส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศมิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตย

โกวิทช์ พวงงาม (2543 : 20) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วน ในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน

ชเนศวร์ เจริญเมือง (2550 : 27) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า ระบบการบริหารและจัดการกิจการสาธารณะ และทรัพยากรต่าง ๆ ของท้องถิ่นหนึ่งภายในรัฐหนึ่ง เป็นท้องถิ่นที่มีขอบเขตชัดเจนภายในรัฐนั้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีโครงสร้างด้านอำนาจหน้าที่ที่กำหนดโดยกฎหมายทั่วไปและ/หรือกฎหมายพิเศษ

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานบริหารราชการระดับย่อย ที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจประชาธิปไตยในการปกครอง และการบริหารงานภายใต้บัญญัติของกฎหมาย และมีอิสระในการปฏิบัติงานค่อนข้างมากโดยมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการการปกครองกันเอง และไม่ถือว่าเป็นการปกครองท้องถิ่นมีอิสระไม่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลาง

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้
(พรชัย เทพปัญญาและคณะ, 2537 : 5-7)

2.1 เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้บริการซึ่งบุคคลหรือเอกชนไม่สามารถจัดทำให้ได้ หรือไม่อยู่ในฐานะที่จะจัดหาให้ได้ ในลักษณะเช่นนี้รัฐบาลหรือหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจะจัดบริการให้ เช่น ได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับสวัสดิการ และได้รับความสะดวกในการดำเนินชีวิต

2.2 เพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ เนื่องจากการดำเนินชีวิตของบุคคลอาจจะเกิดการขัดแย้งกันเพราะความคิดเห็น และผลประโยชน์แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีการอภิปรายถกเถียงกันอย่างมีเหตุผล หรือมีการโต้แย้งกันอย่างรุนแรง หรืออาจมีการตัดสินบนหรือมีการต่อสู้กัน กรณีเช่นนี้รัฐบาลหรือหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจะต้องเข้ามาแก้ปัญหาโดยการเป็นผู้วางกฎเกณฑ์ควบคุมการขัดแย้งกัน เป็นผู้ประนีประนอมหรือแบ่งผลประโยชน์หรือเป็นผู้ตัดสินกรณีพิพาท ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องเชื่อฟังและยอมรับคำตัดสินนั้น

2.3 เพื่อการแบ่งเบาภาระและการเป็นตัวแทนของแต่ละส่วนของประเทศ การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งเบาภาระของส่วนกลางให้ท้องถิ่นจัดปกครองตนเอง เพื่อเป็นการฝึกหัดการปกครองตนเองสำหรับประเทศที่ยังไม่พัฒนา

แต่สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้วนั้น ถือว่าการปกครองท้องถิ่นจะเป็นตัวแทนของประเทศส่วนหนึ่งในการสร้างความเจริญแก่ประเทศ อย่างเช่น ชาวอเมริกันมีความเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นจะเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างชีวิตที่เป็นประชาธิปไตย หรือแม้แต่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน และรัสเซีย ก็คาดหวังไว้เช่นเดียวกันแต่อาจจะดำเนินการแตกต่างกันเท่านั้น

3. ประโยชน์การปกครองท้องถิ่น

ในการศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการปกครองท้องถิ่น มีนักวิชาการหลายท่าน ได้มีแนวคิดไว้ ดังนี้ ดังนี้ (พรชัย เทพปัญญาและคณะ. 2537 : 14-15)

มองเตสกิเออ นักปรัชญาเรื่องนามชาวฝรั่งเศสสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้เขียนบทความสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นในยุโรปสมัยนั้น สรุปความได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเข้มแข็งจะสามารถต่อต้านคลื่นการปฏิวัติ รัฐประหารได้ และการปกครองท้องถิ่นที่มีอิสระจะช่วยส่งเสริมให้สถาบันการเมืองต่าง ๆ ในยุโรปมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นตามแนวคิดของมองเตสกิเออ ในครั้งกระโน้น เหมาะกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองของประเทศที่กำลังพัฒนาในปัจจุบันมาก เพราะในประเทศเหล่านั้นมีการปฏิวัติรัฐประหารบ่อยที่สุด ดังนั้นถ้าการปกครองท้องถิ่นของประเทศดังกล่าวนั้นเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีการศึกษาสูง ได้รับความคุ้มครองสิทธิของพวกเขา พวกเขารู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยแล้ว สภาพของประชาชนดังกล่าวจะขัดขวางการเกิดปฏิวัติ หรือรัฐประหารได้ดีที่สุด เพราะไม่มีใครคิดอยากจะทำ หรือถ้ามีใครจะกระทำต้องได้รับการต่อต้านอย่างจริงจัง

ลันด์ควิสท์ ได้เขียนไว้ในหนังสือ วิถีทางและเป้าหมายของการกระจายอำนาจว่าการปกครองท้องถิ่นมีประโยชน์ในการช่วยส่งเสริมเสรีภาพ ความเจริญก้าวหน้าและเสถียรภาพ ประโยชน์เรื่องเสรีภาพนั้นดูได้จากการที่ประชาชนในท้องถิ่นเลือกตั้งผู้ปกครองท้องถิ่นและเลือกนโยบายที่จะนำมาใช้ปกครองประชาชนในท้องถิ่นย่อมแสดงออกได้ตามสิทธิของเขา ส่วนประโยชน์ในด้านความเจริญก้าวหน้าของสังคมนั้น ดูได้จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในประเทศแถบยุโรปตะวันตกโดยทั่วไปว่า ท้องที่ใดมีการปกครองท้องถิ่น จะมีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมและการคมนาคมเจริญก้าวหน้ากว่าท้องที่ที่ไม่มี การปกครองท้องถิ่น เหตุที่เป็นเช่นนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าการปกครองท้องถิ่นสามารถช่วยให้การบริหารงานตรงตามความต้องการของประชาชน และผู้บริหารงานจะรับผิดชอบต่อประชาชนมากกว่าการบริหารงานโดยตัวแทนของรัฐบาลหรือข้าราชการ

ลิจิต ซีรเวกิน (2540 : 103) ได้สรุปประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น โดยทั่วไปไว้ 2 ประการ คือ

3.1 ประโยชน์ในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นมีส่วนช่วยทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในชาติขึ้นได้ โดยการที่การปกครองท้องถิ่นเป็นฐานทางการเมืองและเป็นสนามแห่งแรกของการที่จะให้ประชาชนเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองเป็นเบื้องต้น ตลอดจนเป็นสนามแห่งแรกของการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นจุดสำคัญในการพัฒนาทางการเมือง ถ้าการปกครองท้องถิ่นประสบความสำเร็จแล้ว ย่อมมีผลกระทบบไปถึงการพัฒนาทางการเมืองด้วย ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นและการพัฒนาทางการเมืองจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นและเมื่อการเมืองของประเทศเป็นแบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นก็จะมีส่วนพัฒนาการเมืองระบอบประชาธิปไตยด้วย เพราะการปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในระบบการเมืองของประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองดังได้กล่าวมาแล้ว

3.2 ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมจะต้องกระทำทั้งสามด้าน คือ ด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านการเมือง การปกครองท้องถิ่นนั้น มีส่วนช่วยพัฒนาสังคมมาก ในก้า่นการเมืองตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่วนด้านสังคมและเศรษฐกิจการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่สนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นต้องการอะไร ก็จะทำโครงการพัฒนาขึ้นไม่ว่าจะเป็นในด้านสังคม เช่น การบริการสังคมหรือด้านเศรษฐกิจ เช่น การจัดตลาดในชุมชน เป็นต้น โดยคนท้องถิ่นได้ร่วมกันเสียสละเอื้อเฟื้อต่อสังคมภายใต้การชี้แนะและการให้ความช่วยเหลือจากส่วนกลางที่จะทำให้มาตรฐานการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นดีขึ้นอีกทั้งบ้านเมืองก็เจริญก้าวหน้าตามไปด้วย

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น มีประโยชน์ทั้งด้านการเมือง และการพัฒนาสังคม โดยด้านการเมืองนั้น ประชาชนผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่น สามารถกำหนดตัวผู้มาปกครองได้เอง ควบคุมผู้ปกครองได้และสามารถตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองระดับท้องถิ่นเองได้อย่างใกล้ชิด ส่วนด้านการพัฒนาสังคมนั้น เป็นผลมาจากการพัฒนาด้านการเมือง กล่าวคือ การกำหนดนโยบายของผู้ปกครองจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งเมื่อปัญหาของท้องถิ่นได้รับการแก้่างถูกต้องโดยคนท้องถิ่นเอง เท่ากับว่าเป็นการพัฒนาสังคมท้องถิ่นได้

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็น ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบล ที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่แล้วมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ปัจจุบันมีการแก้ไขประเภทของ อบต. แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก แต่เดิมนั้น อบต.แบ่งออกเป็น 5 ประเภท จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ 6,746 แห่ง กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร อบต. (ม.58) ประกอบด้วย นายกองตำบล 1 คน รองนายกองตำบล 2 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น เรียกว่า นายกองตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง

1. อำนาจหน้าที่ของ อบต.

อบต. มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

1.1 พัฒนาคำบดทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)

1.2 มีหน้าที่ที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้

1.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

1.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง

กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

1.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1.2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

1.6 มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล (มาตรา 70)

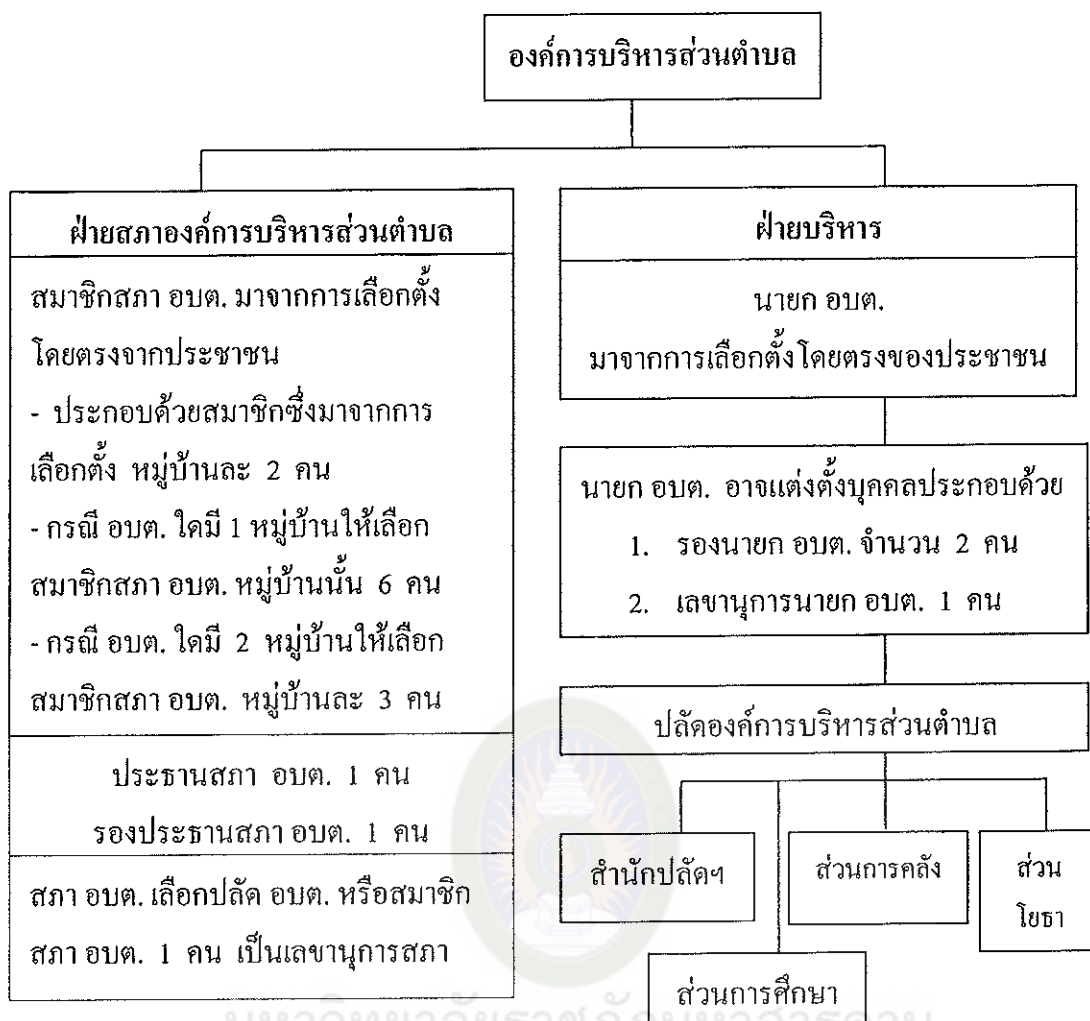
1.7 ออกข้อบัญญัติ อบต. เพื่อให้บังคับตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรืออำนาจหน้าที่ของ อบต. ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 1,000.- บาท (มาตรา 71)

1.8 ขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม (มาตรา 72)

1.9 ทำกิจการนอกเขต อบต. หรือร่วมกับสภา อบต. หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการร่วมกันได้ (มาตรา 73)

2. โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งโครงสร้างองค์กรออกเป็น 2 ฝ่าย ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 แผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และ
 องค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546
 ที่มา : ปรับปรุงจากโกวิท ี พวงงาม. 2548 : 234

3. ฝ่ายนิติบัญญัติ

3.1 สภาองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติประกอบด้วย
 ประธานสภา รองประธานสภา สมาชิกสภา มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง มี
 รายละเอียดดังนี้

3.1.1 ประธานสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองประธานสภา
 องค์กรบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้
 นายอำเภอแต่งตั้งประธาน และรองประธานสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามมติของสภา
 องค์กรบริหารส่วนตำบล จะมีวาระดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์กรบริหารส่วน
 ตำบล หรือมีการยุบสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล

3.1.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งรับเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 45 ดังนี้

- 1) ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน
- 2) ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน
- 3) ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน

4) เลขาธิการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.1 มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

3.2.2 ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษา หรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

3.2.3 มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น อันได้แก่

- 1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 2) มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
- 3) มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขต อบต. ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวลา

ติดต่อกัน 3 ปี นับถึงวันรับสมัคร (การเสียภาษีครั้งเดียวเพื่อให้มีผลย้อนหลัง 3 ปีไม่เข้าเกณฑ์ดังกล่าวนี้)

3.2.3 คุณสมบัติต้องห้าม ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) ตัดขาดสิทธิให้โทษ
- 2) เป็นบุคคลล้มละลาย
- 3) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- 4) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- 5) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- 6) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล
- 7) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และได้พ้นโทษมายังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- 8) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยพ้นโทษหรือต้องคำพิพากษายังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี
- 9) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- 10) เคยต้องคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- 11) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้วแต่กรณีมาไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
- 12) อยู่ในระหว่างเสียสิทธิเพราะไม่ไปทำหน้าที่ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และไม่ได้แจ้งเหตุที่ไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำหน่วยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเองมีสิทธิ หรืออยู่ในระหว่างเสียสิทธิตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

13) เคยถูกคณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมายังไม่ถึง 1 ปี นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งอันเนื่องมาจากการกระทำการโดยไม่สุจริตตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 หรือตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับการเลือกตั้ง หรือได้รับการเลือกตั้งโดยไม่สุจริต

14) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นอยู่

15) เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นอยู่

16) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินประจำ

17) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

18) เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

19) ลักษณะอื่นที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด

3.3 อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3.1 เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภา อบต.

3.3.2 รับทราบนโยบายของนายก อบต. ก่อนนายก อบต. เข้ารับหน้าที่และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายก อบต. ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. เป็นประจำทุกปี มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 46 ดังนี้

3.3.3 การควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

3.3.4 ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีสิทธิตั้งกระทู้ถาม นายก อบต. และรองนายก อบต. อันเนื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้เสนอในข้อบัญญัติ ขอบเขตอภิปรายทั่วไปเพื่อให้ อบต. แถลงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ

3.4 สมัยประชุมของสภา อบต.

นายอำเภอต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. ดำเนินการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกภายใน 15 วัน นับแต่ประกาศผลการเลือกตั้ง และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน ซึ่งประธานสภาและรองประธานสภา จะดำรงตำแหน่งจนครบวาระ

ในกรณีที่สภา อบต. ไม่สามารถจัดให้มีการประชุมครั้งแรกภายใน 15 วันดังกล่าว หรือมีการประชุมแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาได้ นายอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภา อบต.

ในปีหนึ่งให้ สภา อบต. มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือมากกว่า 2 สมัย แต่ไม่เกิน 4 สมัย สมัยหนึ่ง ๆ ไม่เกิน 15 วัน แต่อาจขยายได้อีกโดยขออนุญาตนายอำเภอรวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภา อบต. เป็นผู้กำหนด

นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็น ประธานสภา นายก อบต. หรือสมาชิกสภา อบต. จำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของกจำนวนสมาชิกสภาที่มีอยู่อาจนำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญ

3. ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล แต่เดิมเรียก “คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล” เป็นองค์กรฝ่ายบริหารทำหน้าที่บริหารกิจการขององค์การบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามมาติ ข้อบัญญัติ และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรับผิดชอบต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บริหาร มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น

1) คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- 1.1) อายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภา
- 1.2) ตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- 1.3) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิก
สภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหาร
ท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดย
ทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้า
ปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

วาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดำรงตำแหน่งนับแต่วัน
เลือกตั้งและมีวาระอยู่คราวละ 4 ปี แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ในกรณี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และ
เมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่
วันที่พ้นจากตำแหน่ง

2) อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546
มาตรา 510 ดังนี้

- 2.1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบใน
การบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ
- 2.2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วน
ตำบล
- 2.3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและ
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.4) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วย
ความเรียบร้อย
- 2.5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมาย
อื่น

4.1.2 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
แต่งตั้ง ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของ

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกินสองคน และอาจแต่งตั้งเลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมิใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

1) คุณสมบัติ

ผู้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีคุณสมบัติ เช่นเดียวกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

2) การพ้นจากตำแหน่ง

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พ้นจากตำแหน่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 64/1 ดังนี้

- 2.1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง
- 2.2) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
- 2.3) ตาย
- 2.4) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.5) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 58/4
- 2.6) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2
- 2.7) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- 2.8) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา 10.2

4.1.3 สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่ดูแลงานธุรการ บริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินงานอื่น ภายในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำ เรียกว่า พนักงานส่วนตำบล เป็นบุคลากรหลักที่ทำงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ถือว่าเป็นข้าราชการประจำ นอกจากนี้ภายในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของระเบียบกระทรวงมหาดไทยในการมีลูกจ้าง โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชา นอกจากนั้นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบล อาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น

และในกรณีที่เป็นข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทย ทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

ในการจัดแบ่งส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล ขึ้นอยู่ระดับระดับชั้น ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดขึ้นเพื่อ ความเหมาะสมกับภารกิจ

1) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีตำแหน่งปลัด อบต. ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสำนักงาน อบต. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 60/1 ได้บัญญัติให้มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล รองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นหรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

2) ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้น แต่อย่างน้อยต้องมี

2.1) ส่วนการคลัง ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนการคลัง หรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและการบัญชี จัดเก็บภาษีต่าง ๆ เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ฯลฯ งานจัดงบประมาณ งานผลประโยชน์

2.2) ส่วนโยธา ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนโยธา หรือนายช่างโยธา มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบและจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล การอนุมัติเพื่อดำเนินการตามโครงการที่ตั้งจ่ายจากเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.4 รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

1) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 82

- 1.1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.4) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้
- 1.5) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้ทูลให้

- 1.6) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- 1.7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 1.8) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

บริหารส่วนตำบล

2) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อาจแบ่งแหล่งที่มาได้

2 ประเภท คือ

2.1) รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมรวมถึงประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ รายได้จากทรัพย์สินสาธารณะ โภค การพาณิชย์

2.2) รายได้ที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บ จัดแหล่งให้และจัดเก็บเพิ่มเติม ให้นำหน่วยงานอื่นจัดเก็บให้ ได้แก่ ภาษีค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บในจังหวัดนั้น หน่วยงานอื่นจัดแบ่งให้จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมน้ำบาดาล อากรประทานบัตร ใบอนุญาตและอาชญาบัตรประมง ค่าธรรมเนียมป่าไม้ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดิน ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หน่วยงานอื่นจัดเก็บเพิ่มเติมให้ ได้แก่ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน ภาษีมูลค่าเพิ่ม

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีรายได้จากเงินกู้ตามมาตรา 83 ยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่าง ๆ ได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3) รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีรายจ่ายตามงบประมาณจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะคือ รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายตามแผนงาน (มาตรา 85)

3.1) รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระผูกพันต้องจ่าย และเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ เบิกจ่ายได้แก่

- 3.1.1) ค่าชำระเงินกู้และดอกเบี้ย
- 3.1.2) รายจ่ายตามข้อผูกพัน
- 3.1.3) เงินสำรองจ่าย
- 3.1.4) เงินที่งบประมาณรายจ่ายทั่วไปตั้งช่วยเหลืองบประมาณ

3.1.5) เงินช่วยค่าทำศพ

4) ใช้จ่ายตามแผนงาน หมายถึง ใช้จ่ายซึ่งกำหนดรายละเอียดหมวดรายจ่ายไว้ในงานหรือโครงการตามแผนงาน สำหรับหน่วยงานใดโดยเพราะ ได้แก่

- 4.1) หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
- 4.2) หมวดค่าจ้างชั่วคราว
- 4.3) หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ
- 4.4) หมวดค่าสาธารณูปโภค
- 4.5) หมวดเงินอุดหนุน
- 4.6) หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- 4.7) หมวดรายจ่ายอื่น ๆ

บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน

1. สภาพทั่วไปที่ตั้ง

ตำบลหนองหมื่นถ่าน เป็นตำบลหนึ่งใน 10 ตำบลของอำเภออาจสามารถ ระยะทางจากอำเภอ 15 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดร้อยเอ็ด 54 กิโลเมตร

1.1 อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับตำบลหนอง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศใต้	ติดกับตำบลห้วยหินลาด อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก	ติดกับตำบลโพธิ์ใหญ่ ตำบลพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก	ติดกับตำบลหนองขาม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน มีพื้นที่โดยประมาณ จำนวน 28,251 ไร่ หรือประมาณ 48.50 ตารางกิโลเมตร

1.3 ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของตำบลหนองหมื่นถ่าน เป็นพื้นที่ราบสูง พื้นที่เป็นดินปนทราย มีป่าไม้โดยทั่วไปเป็นป่าโปร่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่านมี 3 ฤดูกาล คือ

- 3.1 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึงเดือน พฤษภาคม อากาศร้อนจัด
มาก
- 3.2 ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม มีฝนตกชุกเป็นบางครั้ง
และไม่ตรงตามฤดูกาลเกษตรมักไม่ได้ทำการเกษตรตรงตามฤดูกาล
- 3.3 ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาว
มาก แห้งแล้ง

1.4 จำนวนหมู่บ้านภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมู่บ้าน 17 หมู่บ้าน
ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านสีสวาด	หมู่ที่ 7 บ้านทองกลาง	หมู่ที่ 13 บ้านหนองหมื่น
หมู่ที่ 2 บ้านหนองผือ	หมู่ที่ 8 บ้านเหล่าสูง	หมู่ที่ 14 บ้านมะกอก
หมู่ที่ 3 บ้านเล็บขาว	หมู่ที่ 9 บ้านกระจาย	หมู่ที่ 15 บ้านหนองหัว
หมู่ที่ 4 บ้านหนองยาง	หมู่ที่ 10 บ้านมะกอก	หมู่ที่ 16 บ้านกระจาย
หมู่ที่ 5 บ้านหนองหมื่นถ่าน	หมู่ที่ 11 บ้านแจ่ม	หมู่ที่ 17 บ้านทองกลาง
หมู่ที่ 6 บ้านหนองหัวคน	หมู่ที่ 12 บ้านแจ่ม	

1.5 ประชากร

ประชากรในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่านทั้งสิ้น
9,911 คน แยกเป็นชาย 4,972 คน เป็นหญิง 4,939 คน จำนวนประชากร 1,902 ครัวเรือน

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพ

2.1.1 ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมและปศุสัตว์ อาชีพหลักคือทำนา
ผลผลิตที่สำคัญคือข้าวทั้งข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียว นอกนั้นจะมีใบยาสูบ ถั่วลิสง และ
ข้าวโพด

2.1.2 ด้านอุตสาหกรรม เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน กระจายอยู่ทั่วไป
เป็นการทอผ้าไหมแบบพื้นเมือง และการจักสานไม้ไผ่เป็นของใช้ต่างๆ

4. สภาพทางสังคม

3.1 การศึกษา

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย

3.1.1 โรงเรียนประถมศึกษา 8 แห่ง ซึ่งเป็นของรัฐบาล ได้แก่

- 1) โรงเรียนบ้านสีสวาดเลียบขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ 1
- 2) โรงเรียนบ้านหนองยาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 4
- 3) โรงเรียนบ้านหนองหมื่นถ่าน ตั้งอยู่หมู่ที่ 13
- 4) โรงเรียนบ้านหนองหัวคน ตั้งอยู่หมู่ที่ 15
- 5) โรงเรียนบ้านทองกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 7
- 6) โรงเรียนบ้านกระจายเหล่าสูง ตั้งอยู่หมู่ที่ 9
- 7) โรงเรียนบ้านมะกอก ตั้งอยู่หมู่ที่ 10
- 8) โรงเรียนบ้านแฉม ตั้งอยู่หมู่ที่ 12

3.1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง ซึ่งเป็นของรัฐบาล คือ โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา ตั้งอยู่หมู่ที่ 13

3.1.3 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 17 แห่ง

3.1.4 ศูนย์ข้อมูลหมู่บ้าน 17 แห่ง

3.1.5 ศูนย์การเรียนชุมชน 1 แห่ง

3.1.6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้าน 6 แห่ง

1) พช.ถ่ายโอน 4 แห่ง

- 1.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองหมื่นถ่าน ตั้งอยู่หมู่ที่ 13
- 1.2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองหัวคน ตั้งอยู่หมู่ที่ 6
- 1.3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทองกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 7
- 1.4) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกระจาย ตั้งอยู่หมู่ที่ 16

2) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ 1 แห่ง

- 2.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสีสวาด ตั้งอยู่หมู่ที่ 1
- 2.2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง

หมื่นถ่าน ตั้งอยู่หมู่ที่ 11

2.3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง

หมื่นถ่าน ตั้งอยู่หมู่ที่ 10

3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย วัด/สำนักสงฆ์
จำนวน 14 แห่ง ได้แก่

3.2.1 วัดราษฎร์เจริญ	อยู่ในเขตหมู่ที่ 1
3.2.2 วัดผ่องสี	อยู่ในเขตหมู่ที่ 2
3.2.3 วัดสว่างนิคม	อยู่ในเขตหมู่ที่ 3
3.2.4 วัดศรีเจริญพร	อยู่ในเขตหมู่ที่ 4
3.2.5 วัดจักรวาลภูมิพินิจ	อยู่ในเขตหมู่ที่ 5
3.2.6 วัดโพธิ์ศรี	อยู่ในเขตหมู่ที่ 6
3.2.7 สำนักสงฆ์บ้านหนองหัวคน	อยู่ในเขตหมู่ที่ 6
3.2.8 วัดศรีเจริญผล	อยู่ในเขตหมู่ที่ 7
3.2.9 สำนักสงฆ์บ้านเหล่าสูง	อยู่ในเขตหมู่ที่ 8
3.2.10 วัดสระแก้ว	อยู่ในเขตหมู่ที่ 10
3.2.11 วัดเรืองศรี	อยู่ในเขตหมู่ที่ 11
3.2.12 วัดโนนธานี	อยู่ในเขตหมู่ที่ 11
3.2.13 วัดราษฎร์บำรุง	อยู่ในเขตหมู่ที่ 12
3.2.14 สำนักสงฆ์อุเทนวาราม	อยู่ในเขตหมู่ที่ 17

3.3 สาธารณสุข

สถานีนามัย ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน 2 แห่ง
ได้แก่

3.3.1 สถานีนามัยบ้านสี่สวาด หมู่ที่ 1

3.3.2 สถานีนามัย บ้านหนองหมื่นถ่าน หมู่ที่ 13 จากนี้ยังมีหน่วย อสม. แต่
ละหมู่บ้าน เพื่อบริการขั้นมูลฐานของการรักษาพยาบาล

3.3.3 อัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ

3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.4.1 มีสถานีตำรวจภูธรตำบลหนองอ้อม รับผิดชอบในเขตพื้นที่ตำบลหนอง

หมื่นถ่าน

3.4.2 หน่วยป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 1 แห่ง

3.4.3 ป้อมยาม อบต. 17 แห่ง

3.5 การบริการพื้นฐาน

3.5.1 สถานที่ราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน

1) ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน ตั้งอยู่ในเขต
หมู่ที่ 17

2) สถานีอนามัยประจำตำบลหนองหมื่นถ่าน ตั้งอยู่ในเขต
หมู่ที่ 1,13

3.5.2 การคมนาคม

1) ถนนลาดยาง รพช. 1 สาย ระยะทางประมาณ 15 กม. สภาพพอใช้ได้

2) ถนนลูกรัง รพช. 1 สาย ระยะทาง 6 กม. สภาพเป็นหลุมเป็นบ่อ
การจราจรลำบากโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน

3.5.3 การไฟฟ้า

1) หมู่บ้านที่ใช้ไฟฟ้ามีทุกหมู่บ้าน อัตราการใช้ไฟฟ้าของประชากร 99
เปอร์เซ็นต์

3.5.4 แหล่งน้ำธรรมชาติ

1) ลำน้ำ, ลำห้วย 2 สาย

2) บึง หนอง และอื่นๆ 12 แห่ง

3.5.5 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

1) บ่อน้ำตื้น 10 แห่ง

2) ฝาย 1 แห่ง

3) บ่อน้ำบาดาล 36 แห่ง

4) น้ำประปาหมู่บ้าน 17 แห่ง

3.6 การประปา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน ยังขาดแคลนน้ำดื่มน้ำใช้ที่
สะอาด ยังต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นตลอด มีบางหมู่บ้านที่มีประปาหมู่บ้าน/
ประปาของส่วนภูมิภาค แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ อีกทั้งไม่มีแหล่งเก็บน้ำดิบ ไว้ใช้
นอกฤดูฝน ซึ่งเป็นปัญหาทำให้ขาดแคลน น้ำสะอาดในการอุปโภค บริโภค องค์การบริหาร

ส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน มีโครงการที่จะประสานกับหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำประปาเพื่อแก้ไขปัญหานี้ต่อไป

3.7 ข้อมูลอื่นๆ

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เนื่องจากเป็นที่ราบสูงจึงมีสภาพที่ดินเหมาะกับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ มีโบราณสถานเก่าแก่พอที่ ๆ จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

5. ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.1 จำนวนบุคลากร 40 คน ประกอบด้วย

1) ตำแหน่งในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	13	คน
2) ตำแหน่งในส่วนการคลัง	8	คน
3) ตำแหน่งในส่วน โยธา	3	คน
4) ตำแหน่งในส่วนการศึกษา	16	คน

4.1.2 ระดับการศึกษาของบุคลากร

1) ประถมศึกษา	1	คน
2) มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	17	คน
3) ปริญญาตรี	21	คน
4) สูงกว่าปริญญาตรี	1	คน

4.1.3 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล (ณ 30 กันยายน 2553)

1) ประจำปีงบประมาณ 2553 จำนวน 23,884,970.- บาท

แยกเป็น

1.1) หมาดเงินอุดหนุน	12,281,745 บาท
1.2) รายได้จากภาษีอากร	11,115,206 บาท
1.3) รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร	488,019 บาท

4.2 ศักยภาพของชุมชนพื้นที่

4.2.1 การรวมกลุ่มของประชาชน จำนวนกลุ่มทุกประเภท 77 กลุ่ม

แยกเป็นประเภทกลุ่ม ดังต่อไปนี้

1) กลุ่มอาชีพ 60 กลุ่ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

สถาบันดำรงราชานุภาพ และกรมการปกครอง (2539 : 98 – 101) ได้วิจัยปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดโครงสร้างและระบบงาน

การประชุมยังไม่ค่อยถูกต้องตามระเบียบ การจัดเก็บเอกสาร มักกระจัดกระจาย เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับงานสารบรรณและขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สมาชิกยังไม่ค่อยเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง เกิดความขัดแย้งหรือไม่ลงรอยกัน ในระหว่างฝ่ายสภากับฝ่ายบริหารหรือขัดแย้งกันเองภายในฝ่ายของตน การปฏิบัติงานประจำวันยังไม่เป็นระบบ ระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างอำเภอยังไม่คล่องตัว ขาดแคลนหนังสือ ระเบียบที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ขาดการประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลที่ใกล้เคียงกันในการจัดซื้อบงคับตำบล และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การแข่งขันสูง

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

ลูกจ้างชั่วคราวยังไม่ให้ความสำคัญกับการลงเวลาปฏิบัติงานเท่าที่ควร และยังไม่ค่อยเข้าใจในระบบการปฏิบัติงานประจำวัน ขาดแคลนบุคลากรบางตำแหน่ง เช่น ช่างโยธา เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

3. ด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณ

การจัดทำประมาณการรายรับ และร่างงบประมาณรายจ่ายยังขาดฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ โครงการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นโครงการพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลบางตำแหน่งจัดทำร่างข้อบงคับงบประมาณรายจ่ายล่าช้า เจ้าหน้าที่ที่ช่วยปฏิบัติงานยังขาดความแม่นยำในระเบียบเกี่ยวกับการเงินการคลัง และองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาตำบลการจัดสรรงบประมาณมีลักษณะเป็นเบี้ยหัวแตก

4. ด้านการบริหารพัสดุ

การปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย สมาชิกสภา และคณะผู้บริหารอาศัยช่องว่างกฎหมายเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง ยังไม่มีสถานที่ทำการเป็นของตนเอง และไม่มีเจ้าหน้าที่พัสดุ

สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า

ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิภาพปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านการส่งเสริมการพัฒนาศรีเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลต่ำ รวม 7 ด้าน ได้แก่ ด้านบำรุงรักษาทางบก ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ ด้านรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและกำจัดขยะมูลฝอย และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เรียงตามลำดับค่าสัมพันธได้แก่ การกำกับดูแลตรวจสอบความสามารถด้านการบริหารงานคลัง การทุจริตคอร์รัปชั่น การประสานงานพฤติกรรมผู้นำ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อพิจารณาจากทิศทางสัมพันธพบว่า การทุจริตคอร์รัปชั่นมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนปัจจัยอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 87.2

ปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรและด้านการตรวจสอบ มีปัญหาระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านระบบการตรวจสอบ

เวช หกพันนา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร และจังหวัด

ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองมากที่สุดและยังไม่สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยอะไรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประจักษ์ วงศ์ปัญญา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง ส่วนประชาชนพื้นที่ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง

คุณฐนันท์ อนันต์สินชัย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารน้กการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร่ัง อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร่ัง มีประสิทธิภาพหรือขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ด้านการให้บริการประชาชน ด้านจริยธรรมของบุคลากร และด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร่ังมีประสิทธิภาพ หรือขีดความสามารถ ไม่มากนัก

ปัญหาในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร่ัง ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารบุคลากร บุคลากรในระดับผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถ มีบุคลากรจำนวนมาก โดยเฉพาะลูกจ้าง แต่ไม่มีความรู้ความชำนาญเพียงพอด้านการบริหารงบประมาณ มีงบประมาณไม่เพียงพอกับสภาพปัญหาและความต้องการ การบริหารงานทั่วไปไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการทำงานที่ชัดเจนเมื่อลงปฏิบัตริวมทั้งไม่แจ้งระยะเวลาให้ประชาชนทราบ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีการประกาศการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ ด้านการให้บริการประชาชน ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้ทุกเรื่อง และด้านการจริยธรรมบุคลากร บุคลากรบางส่วนใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่แสดงหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือให้พวกพ้อง โดยสรุปผลจากการศึกษาพบว่า มีประโยชน์ในทางปฏิบัติ คือ ทราบความคิดเห็นของประชาชนเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและทางวิชาการก่อให้เกิดความรู้หรือค้นพบซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร่ังแล้ว ยังสามารถนำไปปรับใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร่ัง ยังสามารถนำไปปรับใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบล

อื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงได้ อีกทั้งยังเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยในแนวลึกเฉพาะด้านในโอกาสต่อไป

พัฒนา มาตาศะศรี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าระดับการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด มี 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยระดับการศึกษา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะทั่วไปในการปฏิบัติงาน คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่ได้แก่ ต้องการให้รัฐบาล สนับสนุนงบประมาณ และความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานในท้องถิ่นให้มากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการจัดให้มีการบำรุงรักษา ทางน้ำ ทางบก แต่งบประมาณไม่เพียงพอ และรัฐบาลควรจัดงบประมาณในการจัดซื้อ รถดับเพลิงให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่น

เบญจวรรณ ชุรธรรม (2551 : 80-82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพิตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพิตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ส่วนเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ กลุ่มครอบครัว และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับน้อย คือรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมื่นถ่าน อำเภोजตุรพิตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของข้อเสนอแนะทั่วไป สรุปได้ดังนี้ คือ องค์การบริหารส่วน

ตำบลควรให้ความสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากกว่านี้ โดยเน้นที่ชุมชน และภาคประชาชน ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ควรให้ประชาชนได้มีการจัดทำประชาวิจารณ์ใน ตำบลก่อนดำเนินโครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรแจ้งการดำเนินงานต่าง ๆ แก่ ประชาชนได้ทราบในสื่อต่าง ๆ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมงานพัฒนา อาชีพ และรายได้ให้มากขึ้น

นรา ณ ร้อยเอ็ด (2551 : 97) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคงลาน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านจัดให้มี และบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ ท้องถิ่น ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่ สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา พบว่ามีประชาชนที่มีเพศ ต่างต่างกัน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ไพวรรณ อุปลี (2551 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนตำบล เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก ด้านคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพพบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มี

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า แตกต่างกันไป องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า ควรมีการสร้างถนนที่มีคุณภาพ เช่น ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต ให้ครบทุกหมู่บ้าน ควรจัดให้มีถังขยะครบทุกครัวเรือน ควรจัดบริการด้านสาธารณสุขในการให้บริการประชาชนฟรี ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีการส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา เช่น งานประเพณีต่างๆ ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดทำแนวเขตที่สาธารณะ เช่น ขุดคลองรอบเขต และควรมีการจัดกิจกรรมในงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY